

פרשת פנחס

ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת קורח במות העדה באכל האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לנס (כו, י)

מובא בגמרא בבבא בתרא (עד, א): איתא, דבלועי קורח, בכל תלתין יומין מהדר להו גיהנום. וכתב שם רש"י, דהיינו בראש חודש.

ויש להבין, מפני מה ענשם חוזר וניעור דווקא בראש חודש.

ונראה לבאר בזה בשני אופנים.

האופן הראשון, דהנה עצם ענין קידוש החודש נמסר לחכמי ישראל, וכדדרשין: "אתם", אפילו שוגגים, אפילו מוטעים. והנה קורח ועדתו הרי חלקו על חכמי ישראל ועל משה רבינו, וכמו שנאמר בהם "נשיאי עדה קרואי מועד אנשי שם", ודרשו חז"ל שהיו יודעים לעבר שנים ולקדש חדשים. ונמצא, שדווקא בענין זה גופא, שהיה מסור לחכמי ישראל, מרדו ופגמו. לכן נענשים הם בכל ראש חודש, כי ראש חודש מורה על כחם וסמכותם של חכמי ישראל בקידוש הזמנים. ובזה נראה שכוונתי לדעת כ"ק אדמו"ר הגה"ק מסאטמאר שליט"א.

ועוד יש לומר באופן אחר, דהנה ענין ראש חודש שייך למיעוט הלבנה, שהלבנה טענה לפני הקב"ה: "אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד", ואמר לה הקב"ה: "לכי ומעטי את עצמך". ועל זה אמר הקב"ה: "הביאו עלי כפרה שמיעטתי את הירח", וכמו שהאריכו חז"ל בזה במסכת חולין.

ולפי זה יש לומר, שקורח היה לו ללמוד מוסר מן הלבנה, שלא לחלוק על משה רבינו ולא לבקש לעצמו גדולה שאינה ראויה לו. שהרי הלבנה, על ידי טענתה שאין שני מלכים משמשים בכתר אחד, נענשה במיעוטה. ואילו קורח ועדתו לא למדו מזה, אלא חלקו על משה וביקשו גדולה לעצמם. לפיכך בכל תלתין יומין, שהוא זמן חידוש הלבנה וראש חודש, חוזר עליהם ענשם, וכמו שכתב רש"י דהיינו בראש חודש.

מקור: הגר